

የተገኘው የተፈጥሮ ጋዝ ክምችት ከሩሲያ ይበልጣል

ጁቡቲ በ2 ነጥብ 6 ቢሊዮን ዶላር ማከማቻና ማጣሪያ ተርሚናሎች እየገነባች ነው

ሰንደቅ (አዲስ አበባ) - ከአርባምንጭ ወደ ጁቡቲ የ1ሺ 231 ኪሎ ሜትር የተፈጥሮ ጋዝ ማስተላለፊያ የቱቦ ዝርጋታ ሊጀመር መሆኑ የሰንደቅ ምንጮች ገለጹ።

የሚዘረጋው የተፈጥሮ ጋዝ ማስተላለፊያ ቧንቧ ከአርባምንጭ ተነስቶ በአዋሳ በድሬዳዋ አድርጎ በመጨረሻም ጁቡቲ ወደብ እንደሚደርስ ታውቋል። ይህን ስራ ለማስጀመር የሚስችል ፈንድ መገኘቱን እንዲሁም በኢትዮጵያ መንግስትና በጁቡቲ መካከል የስምምነት ውል መፈረሙም ታውቋል።

በአርባምንጭ የተገኘው የተፈጥሮ ጋዝ ክምችት በዓለም ከፍተኛ ክምችት ካላት ሩሲያ የሚበልጥ መሆኑ ተገልጿል። ሩሲያ 47 ትሪሊዮን 700 ቢሊዮን ኪዩቢክ ሜትር የተፈጥሮ ጋዝ ክምችት አላት።

በአርባ ምንጭ የተገኘው የጋዝ ክምችት አዋጭነቱ ከካቡል የተፈጥሮ ጋዝ ክምችት ጋር ፈጽሞ የማይገናኝና ለአበዳሪ ሀገራትም ከፍተኛ የሆነ መተማመን የፈጠረ በመሆኑ ለቱቦው ዝርጋታ ፈንድ እንዲለቀቅ አስችሏል። ኢትዮጵያም በዓለም ደረጃ ቁጥር አንድ የተፈጥሮ ጋዝ ክምችት ባለቤት የሚያደርጋት ከመሆኑም በላይ በቀጣይ በኢኮኖሚያዊ ላይ አይነተኛ ድርሻ ይኖረዋል ተብሏል።

ከካቡል ወደ ጁቡቲ ወደብ 805 ኪሎ ሜትር ርቀት ያለውን ጋዝ የማስተላለፊያ ቱቦ ለመዘርጋት አሜሪካ ቺካጎ ተቀማጭ የሆነው ብላክሪኖ የተባለው ኩባንያ ከስምምነት ላይ ደርሶ እንደነበር ተነግሯል። ኩባንያው በራሱ ሙሉ ወጪ በ481 ሚሊዮን ዶላር ዝርጋታውን ለማከናወን ተስማምቶ የነበረ ቢሆንም በጥቅም ድርሻ ላይ ከኢትዮጵያ መንግስት ጋር አለመስማማቱ ተገልጿል። ኩባንያው ስባ በመቶ የጥቅም ድርሻ ለመውሰድ ጥያቄ ቢያቀርብም በመንግስት በኩል ጥያቄ ውድቅ ተደርጎበታል። ስምምነት ላይ ለመድረስ ተደጋጋሚ ሙከራ ቢደርግም ከስምምነት መድረስ አልተቻለም ተብሏል።

የጁቡቲ መንግስት በበኩሉ የኢትዮጵያን የተፈጥሮ ጋዝ ለማከማቻት፣ ለማጣራት እና ለዓለም ገበያ ለማቅረብ በ2 ነጥብ 6 ቢሊዮን ዶላር አዳዲስ ተርሚናሎች እየገነባ ነው። ጁቡቲ በዓመት ቢያንስ 10 ሚሊዮን ኪዩቢክ ሜትር የተፈጥሮ ጋዝ ከኢትዮጵያ ወደ ቻይና ለመላክ እየተሰናዳች መሆኑም ተጠቁሟል።

እ.ኤ.አ. በ2013 በእንግሊዝ እና በጁቡቲ የንግድና ኢንቨስትመንት 8ኛ ፎረም ላይ የጁቡቲ ወደብ እና የነፃ ዞን ባለስልጣን ሚኒስትር አቡበከር አሙር ሃዲ ባቀረቡት ሪፖርት የተርሚናል ማስፋፊያው ፕሮጀክት 2 ነጥብ 6 ቢሊዮን ዶላር እንደሚፈጅ ማስታወቃቸው ይታወሳል።

ለጋዝ ማስተላለፊያ ቱቦው ፈንድ የፈቀዱ ሀገራት በግልጽ ባይታወቁም ከብሪታንያ ሀገራት መካከል እንደሚሆኑ ይገመታል። የቱቦ ማስተላለፊያው ዝርጋታ እ.ኤ.አ. በ2016 ሙሉ ለሙሉ ይጠናቃል ተብሎ ይጠበቃል።

የአርባምንጨቱን የተፈጥሮ ጋዝ እያለማ የሚገኘው አፍሪካ አይል ኮርፖሬሽን የተባለ የካናዳ ኩባንያ ነው። ኩባንያው በነዳጅና በተፈጥሮ ጋዝ ፍለጋና ማምረት ላይ የተሰማራ ሲሆን፤ በአሁኑ ሰዓት ኩባንያው በኬኒያ፣ በኢትዮጵያ እና በፑንጉላንድ ሥራዎቹን እያከናወነ ይገኛል።